

**Zápis z jednání
Komise pro zemědělství Rady Kraje Vysočina č. 2/2017
konaného dne 3. 4. 2017**

Přítomni:

1. Jiří Uchytíl	8. Blanka Veletová
2. Jiří Svoboda	9. Jaroslav Poborský
3. Josef Matějek	10. Jan Mácha
4. Pavel Švec (místopředseda)	11. Jindřich Pospíchal
5. Josef Kott	12. Jaroslav Kolařík
6. Pavel Vencovský	13. Jan Veleba (předseda)
7. Miroslav Dibelka	14. Jitka Merunková (tajemník)

Nepřítomni (omluveni):

1. Zdeněk Chlád	2. Pavel Nožička
-----------------	------------------

Hosté:

1. Eva Horná (OŽPZ)
2. Jaroslav Mikyna (OŽPZ)
3. Jindřich Pospíchal (Zemědělský svaz)
4. Květa Mošnová (ASZ Pelhřimov)
5. Kamil Zajíček (KAK Vysočina)

Program:

1. Zahájení
2. Seznámení se s informační bezpečností (Ing. Dominik Marek)
3. Řešení problematiky vodního hospodářství v Kraji Vysočina
4. Diskuse a různé
5. Závěr

1. Zahájení

Jan Veleba, předseda komise, přivítal všechny přítomné a hosty a zahájil jednání. Dle počtu přítomných členů konstatoval, že je komise usnášeníschopná. Přednesl návrh programu jednání. Předložil návrh na vyřazení bodu č. 2 „Seznámení se s informační bezpečností“ (z důvodu nemoci přednášejícího). Takto upravený program jednání byl všemi přítomnými schválen. K zápisu z minulého zasedání nebyly vneseny žádné připomínky.

2. Řešení problematiky vodního hospodářství v Kraji Vysočina

Členové komise obdrželi s předstihem podkladový materiál.

Jaroslav Mikyna uvedl, že území Kraje Vysočina je důležitou zásobárnou zejména povrchové vody nadregionálního významu. Podle údajů Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“) bylo v roce 2015 zásobováno pitnou vodou z veřejných vodovodů cca 95,5 % obyvatel kraje, což je mírně nad celorepublikovým průměrem (94,2 %). Na veřejnou kanalizaci s koncovou čistírnou

odpadních vod (dále jen „ČOV“) bylo v roce 2015 napojeno 76,8 % obyvatel kraje, což je pod celorepublikovým průměrem (80 %). Problematika čistoty vod tak zůstává jednou z priorit regionu.

Koncepční a strategické materiály v oblasti vodního hospodářství

1. Plánování v oblasti vod - plány oblastí povodí a plány dílčích povodí

Jedná se o soustavnou koncepční činnost, jejímž účelem je vymezit a vzájemně harmonizovat veřejné zájmy ochrany vod jako složky životního prostředí, snížení nepříznivých účinků povodní a sucha a udržitelného užívání vodních zdrojů zejména pro účely zásobování pitnou vodou. Výslednými dokumenty plánování byl Plán hlavních povodí ČR schválený vládou v roce 2007 a plány jednotlivých oblastí povodí.

Plány oblastí povodí v částech, které zahrnují území kraje, byly schváleny zastupitelstvem kraje v roce 2009. Programy opatření těchto plánů obsahovaly seznam konkrétních akcí k dosažení cílů ochrany vod (zejména stavby kanalizací a ČOV a revitalizace vodních toků) i opatření obecných (např. hospodaření v ochranných pásmech vodních zdrojů), dále seznam opatření na ochranu území před extrémními vodními stavy (opatření na ochranu před povodněmi).

Plány povodí jsou podkladem pro výkon veřejné správy, zejména pro územní plánování, územní rozhodování, vodoprávní rozhodování a povolování staveb.

Výsledky prací na další etapě plánování v oblasti vod byly plány dílčích povodí, které byly státními podniky Povodí předloženy kraji a následně zastupitelstvem kraje schváleny na zasedání dne 10. 5. 2016. Tyto plány po schválení nahradily dosud platné plány oblastí povodí.

2. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina (dále jen „PRVKUK“) řeší koncepci optimálního rozvoje zásobování pitnou vodou, odkanalizování a čištění odpadních vod ve všech obcích na území kraje, přičemž navržené řešení musí být hospodárné. PRVKUK byl schválen zastupitelstvem kraje v roce 2004 a je podkladem pro zpracování územně plánovací dokumentace a plánu oblasti povodí, pro činnost vodoprávního úřadu, stavebního úřadu a pro činnost obce a kraje v samostatné i přenesené působnosti. V roce 2007 byla zpracována nová digitální aplikace PRVKUK, která umožňuje lepší práci s tímto koncepčním materiálem i editaci pořízených dat. OŽPZ v roce 2015 dokončil komplexní aktualizaci PRVKUK, kterou schválilo zastupitelstvo kraje na svém zasedání dne 15. 12. 2015. Aktuální PRVKUK je zveřejněn na webových stránkách kraje <http://prvk.kr-vysocina.cz/>.

V případě podání žádosti obce o dotaci na realizaci vodovodů nebo kanalizací z jakéhokoli dotačního titulu je vždy základní podmínkou soulad požadovaného záměru s PRVKUK.

3. Povodňový plán pro území Kraje Vysočina

Digitální verze Povodňového plánu pro území Kraje Vysočina je zveřejněna na webových stránkách kraje <http://dpp.kr-vysocina.cz/dpp/>.

V povodňovém plánu jsou soustředěny v jednom místě veškeré dostupné informace související s povodňovým plánem kraje a ochranou před povodněmi a to s vazbou na Povodňový informační systém (www.povis.cz). Dále jsou propojeny všechny textové, databázové a mapové informace mezi sebou přímou vazbou a tyto informace jsou nabízeny co nejjednodušší formou koncovému uživateli. Uživatelé mohou přistupovat k informacím v podobě HTML stránek prostřednictvím běžných internetových prohlížečů. V roce 2016 byla zahájena komplexní aktualizace digitálního povodňového plánu, která bude dokončena v druhé polovině letošního roku.

Dotační tituly Kraje Vysočina v oblasti vodního hospodářství

1. Grantový program „Čistá voda“ - program je určen na spolufinancování studií a projektových dokumentací obcí v oblasti zásobování pitnou vodou, odkanalizování a čištění odpadních vod a v oblasti ochrany před povodněmi. Od loňského roku byl grantový program „Čistá voda“

rozšířen i na oblast ochrany před suchem a to na hydrogeologické průzkumy nebo průzkumné vrtky za účelem vyhledání zdrojů podzemních vod pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou. Na zasedání zastupitelstva kraje dne 7. 2. 2017 byla vyhlášena výzva k příjmu žádostí do grantového programu „Čistá voda 2017“ v termínu od 10. 3. do 24. 3. 2017. Schválení dotací se předpokládá na zasedání zastupitelstva kraje dne 9. 5. 2017.

2. *Dotace na infrastrukturu vodovodů a kanalizací* - dotace jsou určeny na spolufinancování výstavby a rekonstrukcí vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod (dále jen „ČOV“) v obcích na území kraje. V letošním roce byl příjem žádostí o dotace vyhlášen od 23. 1. do 3. 2. 2017, zastupitelstvo kraje rozhodlo o poskytnutí dotací na svém zasedání dne 28. 3. 2017 celkem 18 žadatelům. Podáno bylo 19 žádostí (11 žádostí v oblasti A – zásobování pitnou vodou, kde byla alokace 16 mil. Kč a 8 žádostí v oblasti B – odvádění a čištění odpadních vod, kde byla alokace 40 mil. Kč). Vzhledem k nevyčerpání alokace se předpokládá vyhlášení dalšího kola příjmu žádostí v letních měsících letošního roku.

Kraj Vysočina poskytl od roku 2002 do oblasti vodního hospodářství celkem více než 800 mil. Kč. Celková výše dotací se v posledních letech drží na stabilní výši.

3. *Dotace ze zvláštního účtu Kraje Vysočina zřízeného podle § 42 odst. 4 vodního zákona* - mohou být poskytnuty podle platných zásad zastupitelstva kraje buď na mimořádné (okamžité) nebo dlouhodobé havárie na podzemních či povrchových vodách. Nutnou podmínkou je, že není znám nebo neexistuje původce znečištění a hrozí závažné ohrožení nebo znečištění vod. V roce 2016 nedošlo k čerpání ze zvláštního účtu.

Informace o činnosti povodňového orgánu kraje

Krajský úřad Kraje Vysočina, OŽPZ je povodňovým orgánem kraje v období mimo povodeň a zabezpečuje rovněž činnost Povodňové komise Kraje Vysočina po dobu povodně. Povodňové orgány krajů mj. organizují odborná školení povodňových orgánů obcí s rozšířenou působností. V letošním roce proběhl seminář k ochraně před povodněmi i pro povodňové orgány obcí dne 28. 2. 2017 v sídle kraje v Jihlavě. Dne 17. 2. 2017 se uskutečnilo zasedání Povodňové komise Kraje Vysočina. V letošním roce na území Kraje Vysočina nedošlo k jarní povodni z tání sněhu, přestože v lednu byly v povodí významné zásoby vody ve sněhu v povodí.

Problematika řešení dopadů sucha

Jiří Běhounek, hejtman kraje, inicioval zřízení pracovní skupiny k problematice sucha jako svého poradního orgánu k řešení dopadů déletrvajícího sucha na území kraje. Výstupy činnosti pracovní skupiny jsou dva materiály, které byly projednány v orgánech Kraje Vysočina včetně zastupitelstva kraje na zasedání dne 15. 6. 2016, a budou se dále diskutovat a aktualizovat. Výstupy byly následně zveřejněny na webových stránkách kraje v dokumentech OŽPZ <http://www.kr-vysocina.cz/ochrana-pred-suchem/ds-303154/archiv=0&p1=65363>, obce na území kraje o zveřejnění byly informovány. Jedná se o:

- Metodický materiál – Doporučení pro obce a obecní úřady Kraje Vysočina k možnému postupu v případě nedostatku vody
- Návrh krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých opatření, která by měla napomoci snížení dopadů sucha a nedostatku vody

Informace o činnosti pracovní skupiny „Za čistou řeku Jihlavu“

Z výsledků Jakostního modelu řeky Jihlavy nad vodním dílem Dalešice, předaného Kraji Vysočina na podzim 2013, mimo jiné vyplynul i vznik pracovní skupiny „Za čistou řeku Jihlavu“, které byla ustavena v lednu 2014 a je vedena gesčním radním. Cílem jakostního modelu bylo zmapovat stav vod v povodí VD Dalešice, identifikovat jednotlivé zdroje znečištění, analyzovat jejich vliv na jakost vod a navrhnout nápravná opatření vedoucí k co možná nejefektivnějšímu snížení koncentrací živin (P_{celk} a N_{celk}).

V předchozích letech pracovní skupina zajistila realizaci seminářů pro znečišťovatele, vlastníky a provozovatele vodohospodářské infrastruktury a vodoprávní úřady v povodí řeky Jihlavy, uspořádání konference Za čistou řeku Jihlavu, úpravu dotačních titulů kraje v oblasti ochrany vod, provedení kontrol účinnosti vybraných stávajících ČOV v povodí, průzkum a monitoring vybraných výústí kanalizací v povodí řeky Jihlavy.

Dne 2. 2. 2017 byl předán zástupci společnosti ČEZ, a.s. řediteli krajského úřadu Aktualizovaný jakostní model rozšířený i na povodí řeky Jihlavy pod VD Dalešice. Jakostní model byl rozšířen až k ústí řeky Jihlavy do VD Nové Mlýny. Rozšířená studie potvrdila již obdobné dřívější poznatky, že zemědělská činnost je hlavním producentem dusíku a to asi z 65 %. Komunální zdroje představují 65 % veškerých zdrojů fosforu

Letošní první zasedání pracovní skupiny se uskutečnilo dne 21. 3. 2017 v Jihlavě. Na první polovinu prosince letošního roku se připravuje konání III. ročníku regionální konference „Za čistou řeku Jihlavu“.

Ochranná pásma vodních zdrojů

Ochranná pásma zdrojů povrchových vod – vodárenských nádrží na území Kraje Vysočina (Hubenov, Mostiště, Nová Říše a Vír) byla již změněna (aktualizována) v souladu s požadavky platného vodního zákona. Rozhodnutí a opatření obecné povahy (dále jen „OOP“) vydaná v této věci krajským úřadem, OŽPZ jsou v právní moci, resp. nabyla účinnosti. Poslední vodárenskou nádrží, kde postupně probíhá změna ochranných pásem je vodárenská nádrž Švihov na řece Želivce.

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství jako příslušný vodoprávní úřad zveřejnil dne 27. 1. 2017 návrh OOP ve věci změny stávajícího ochranného pásma III. stupně vodního zdroje - vodárenské nádrže Švihov. Žadatelem o změnu ochranných pásem je Povodí Vltavy, státní podnik. Vzhledem k tomu, že návrh OOP je těžko srozumitelný, nepřehledný a nedostatečně odůvodněný poslal Krajský úřad Kraje Vysočina dne 15. 3. 2017 krajskému úřadu Středočeského kraje své stanovisko – námitky a připomínky k veřejné vyhlášce – oznámení o návrhu OOP. Rovněž Jiří Běhounek zaslal své stanovisko k návrhu změny ochranných pásem vodárenské nádrže Švihov dopisem ze dne 17. 3. 2017 ministři zemědělství, ministři životního prostředí a hejtmance Středočeského kraje.

K projednávání ochranných pásem vodních zdrojů zejména k návrhu OOP se rozvinula široká diskuse členů komise.

Jaroslav Mikyňa na základě dotazu upřesnil, v čem spočívá nepřehlednost a nesrozumitelnost návrhu OOP (např. z návrhu není zřejmé, co se stane s dosavadním ochranným pásmem III. stupně). Objasnil proces podávání námitek a připomínek. Termín pro uplatnění námitek a připomínek již uplynul.

Jan Veleba uvedl, že hlavní problém spatřuje v tom, že nebylo komunikováno s těmi, kterých se to týká – se zemědělci. Také je zde odlišný přístup Kraje Vysočina, Středočeského kraje, státního podniku Povodí Vltavy a státního podniku Povodí Moravy. V této věci je třeba určité iniciativy a směřování k legislativnímu řešení.

Josef Matějka uvedl, že se jedná o složitý problém, který je dlouhodobě řešen. Situace se nemění, spíše zhoršuje. Na konferenci „Voda a sucho“ bylo řečeno, že bez účasti státu se tento problém nevyřeší. Pokud se má hospodařit za tvrdších podmínek, než tomu bylo doposud, je třeba finanční kompenzace za prokázaná omezení.

Blanka Veletová sdělila, že postižení nebudou jen zemědělci a obce, ale i majitelé pozemků.

V diskusi zazněl názor, že by bylo z hlediska ochranných pásem vodních zdrojů potřeba legislativní řešení nároku vlastníka na náhradu za omezení užívání pozemků.

Jiří Uchytíl uvedl, že náhrady by měly být řešeny zákonem proti všem typům omezení. Dále informoval, že v námitkách a připomínkách se objevuje závažný faktor - materiál pracuje těse starými daty (podklady z roku 2008). Pokud chceme, aby tady byla čistá voda = musí být zdravá krajina, (zdravá zemědělská krajina = rostlinná a živočišná výroba).

Josef Kott uvedl, že je třeba řešit podporu (újmu) kterou dnes již zemědělci mají, a řešit „nesmyslně“ vzniklá ochranná pásma a zóny. Je třeba znát vyčíslení škod zemědělců.

Jaroslav Mikyňa na závěr diskuse uvedl, že vodní zákon zná náhradu, ale neřeší její výši – za prokázaná omezení či zákazy v ochranných pásmech náleží vlastníkům pozemků a staveb náhrada, v případě nedohody účastníků rozhodne o poskytnutí náhrady soud.

Z následného jednání se omluvil člen komise Josef Kott.

Výstavy

OŽPZ od roku 2011 připravuje výstavy ke Světovému dni vody (22. 3. 2017 na téma „Odpadní vody“), aby podnítl zájem veřejnosti a odpovědných institucí na ochranu a udržitelný rozvoj ve využívání vodních zdrojů. V letošním roce byla výstava spojena s výstavou k lesnímu hospodářství a zemědělství a ke zhlédnutí byla v sídle Kraje Vysočina v Jihlavě během měsíce března.

Seznámení s připravovaným pilotním projektem

Eva Horná seznámila členy komise s připravovaným pilotním projektem, který má za úkol vyčíslit vícenáklady při pěstování brambor v ochranných pásmech vodních zdrojů. Byl osloven Výzkumný ústav bramborářský Havlíčkův Brod a zástupci zemědělských podniků kolem vodní nádrže Švihov. Se třemi subjekty bylo domluveno, že nechají na svých pozemcích udělat polní pokusy, kde by se Výzkumný ústav bramborářský zaměřil na, používání různých typů pesticidů, zaměřených pouze na jednu složku plevele a ne na všechny (tak jak by mohlo být používáno mimo ochranná pásma) k jaké újmě by došlo (výnosy, velikost, kvalita brambor a následné skladování). Pilotní projekt je plánován minimálně do září 2017. Na Bramborářských dnech v Havlíčkově Brodě by mohly být prezentovány první výstupy. Tato studie by mohla posloužit jako dokument o tom, k jaké újmě dojde, pokud budou zemědělci omezeni diferencovanými zónami hospodaření na pozemcích.

Usnesení 006/02/2017/Kz

Komise pro zemědělství Rady Kraje Vysočina bere na vědomí

informace o činnosti Kraje Vysočina a Krajského úřadu Kraje Vysočina v oblasti vodního hospodářství a

doporučuje

radě kraje podporovat poskytování dotací v oblasti vodního hospodářství i v následujících letech pokud možno ve větším rozsahu než doposud.

Usnesení bylo přijato 12 hlasy (0 proti, 0 se zdrželo).

Usnesení 007/02/2017/Kz

Komise pro zemědělství Rady Kraje Vysočina

vysoce kladně hodnotí snahu vedení Kraje Vysočina dořešit změny ochranných pásem kolem vodárenské nádrže Švihov ve prospěch hospodaření zemědělců s cílem dořešit dopady těchto ochranných pásem na hospodaření těchto zemědělců kompenzacemi za zvýšené náklady a

doporučuje

vedení Kraje Vysočina aby v této snaze nadále intenzivně pokračovalo.

Usnesení bylo přijato 12 hlasy (0 proti, 0 se zdrželo).

3. Diskuse a různé

Jan Veleba informoval o plánovaném jednání se zemědělci ohledně změn stávajícího ochranného pásma kolem vodárenské nádrže Švihov. Informace z tohoto jednání budou členům zemědělské komise poskytnuty na příštím jednání komise.

Z následného jednání se omluvil předseda komise Jan Veleba.

Jitka Merunková informovala o konání výstavy Země živitelka. V letošním roce se výstava uskuteční ve dnech 24. - 29. 8. 2017. V dubnu 2017 bude v tisku uveřejněna informace o možnosti prezentace kvalitních a chutných potravin vyrobených v Kraji Vysočina. Zájemcům zajistí Kraj Vysočina kompletní servis.

Jitka Merunková pozvala přítomné členy zemědělské komise na výstavu. Vstupenky budou k dispozici v polovině srpna 2017.

Termín příštího zasedání komise byl stanoven na **pondělí 4. září 2017, od 15.00 hodin.**

4. Závěr

Závěrem místopředseda poděkoval všem přítomným za aktivní účast a ukončil zasedání.

Ing. Jan Veleba

předseda Komise pro zemědělství Rady Kraje Vysočina

Bc. Ing. Jitka Merunková

tajemnice Komise pro zemědělství Rady Kraje Vysočina

Zpracovala a zapsala Lenka Matysová dne 12. 4. 2017.